



Ks. Łukasz Celiński

Akademia Katolicka w Warszawie

ORCID: 0000-0002-1068-7657

SPRAWOZDANIE Z 60. SYMPOZJUM WYKŁADOWCÓW LITURGIKI NA WYDZIAŁACH TEOLOGICZNYCH I W WYŻSZYCH SEMINARIACH DUCHOWNYCH

Od 9 do 11 września 2025 r. w Szczecinie (we współpracy z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego) odbyło się 60. Sympozjum Wykładowców Liturgiki na Wydziałach Teologicznych i w Wyższych Seminariach Duchownych, zatytułowane *Liturgia i ewangelizacja w 900-lecie chrystianizacji Pomorza Zachodniego*. Temat spotkania wiązał się z zakończonym niedawno jubileuszem 900-lecia misji św. Ottona z Bambergu. Tradycyjnie wśród uczestników sympozjum znaleźli się nie tylko czynni wykładowcy liturgiki, ale także studenci i badacze dziedzin pokrewnych, tudzież wykładowcy emerytowani. Podczas sympozjum, jak zwykle poza częścią konferencyjno-wykładową miały miejsce koleżeńskie spotkania umożliwiające poznanie bogatej historii i tradycji regionalnej oraz wymianę doświadczeń i zainteresowań.

Tytuł pierwszego referatu, wygłoszonego przez historyka – ks. prof. US dr. hab. Grzegorza Wejmana, brzmiał: *Otton z Bambergu – biskup, misjonarz, święty*. Prelegent, bazując na omawianych przez siebie źródłach historycznych, przybliżył zgromadzonym w auli Wydziału Teologicznego US postać św. Ottona i jego misję na Pomorzu, której efektem był pierwszy zbiorowy chrzest w Pyrzycach w 1124 r.

Drugi referat, zatytułowany: *Liturgia i ewangelizacja w świetle najstarszych polskich rękopisów średniowiecznych*, wygłosił dr Paweł Figurski – historyk związany z Instytutem Sztuki PAN. Na podstawie germańskich rękopisów liturgicznych z XI w., zawierających obok łacińskich testów liturgicznych również dopiski na marginesach w języku starogermańskim, prelegent pokazał wpływ kultury regionalnej na księgi liturgiczne. W jego ocenie zastanawiający jest brak

podobnych staropolskich tekstów w najstarszych, rodzimych rękopisach. Tym, co w nich się pojawia, są ewentualnie tylko nazwy własne, zapisane po polsku.

Po przerwie trzeci referat, noszący tytuł: *Od widowiska do misterium: „Desiderio Desideravi” i ewangelizacja liturgiczna w kulturze cyfrowej*, przygotował prof. Timothy O'Malley, związany z Uniwersytetem Notre Dame w Stanach Zjednoczonych. Pod nieobecność autora, który pozdrowił zebranych, łącząc się zza oceanu za pośrednictwem Internetu, skrót referatu odczytał w języku polskim ks. prof. KUL dr hab. Bogusław Migut. Autor referatu zwrócił uwagę na szereg czynników pochodzących z kultury cyfrowej, wpływających bardzo konkretnie na potrzebę i zdolność uczestnictwa współczesnego człowieka w liturgii.

Pierwszy dzień sympozjum zakończył się wspólną Eucharystią w kościele seminaryjnym, odprawioną pod przewodnictwem ks. bp. prof. dr. hab. Henryka Wejmiana, biskupa pomocniczego archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej, oraz wspólnym posiłkiem w refektarzu seminaryjnym.

W drugim dniu obrad (10.09), przed południem, najpierw swój referat, zatytułowany *Geneza i powstanie „Credo” na Soborze Nicejskim*, wygłosił ks. prof. dr hab. Jacek Nowak (UKSW), ukazując szerszy kontekst historyczno-teologiczny pierwszego soboru powszechnego w związku z przypadającą w obecnym roku 1700. rocznicą jego zwołania.

Drugi referat, o tytule: *Ewangelizacja we współczesnych dokumentach liturgicznych Kościoła*, zaprezentował ks. dr Maciej Maciukiewicz z diecezji ełckiej. Bazując na dokumentach posoborowych, prelegent ukazał temat w szerszym teologicznym kontekście.

Trzeci referat, noszący tytuł: *Wyzwania dla ewangelizacji w Polsce w drugim tysiącleciu chrześcijaństwa na ziemiach polskich*, przedstawił przewodniczący Stowarzyszenia Pastoralistów Polskich – ks. prof. UKSW dr hab. Tomasz Wielebski. W swoim przedłożeniu, bazując na przeprowadzonych badaniach statystycznych dotyczących wpływu środowiska rodzinnego na praktyki religijne, przybliżył złożoną problematykę uczestnictwa młodzieży w liturgii.

Po południu uczestnicy mogli poznać metody szkolenia z zakresu bezpieczeństwa przyszłych pracowników platform wiertniczych, oddać hołd ofiarom grudnia 1970 r. przed bramą Stoczni Szczecińskiej, a także popłynąć statkiem wzdłuż portu i stoczni oraz przez Zalew Szczeciński i Jezioro Dąbskie. Przed wieczorną Eucharystią, odprawioną pod przewodnictwem metropolity szczecińsko-kamieńskiego abp. dr. hab. Wiesława Śmigła w bazylice archikatedralnej, miała miejsce wizyta na dziedzińcu Zamku Książąt Pomorskich, czyli w pierwszym miejscu kultu chrześcijańskiego w Szczecinie, a także odbył się krótki pokaz możliwości organów katedralnych.

Ostatni dzień obrad rozpoczął się mszą św. w nowo poświęconym Kościele pw. św. Jana Pawła II w Szczecinie. Eucharystii przewodniczył bp Rudolf Pierskała, a homilię wygłosił bp Piotr Greger. Po liturgii ostatni referat, zatytułowany: *Hermeneutyka przestrzeni liturgicznej w służbie ewangelizacji na przykładzie*

Kościół pw. św. Jana Pawła II w Szczecinie, ipso loco wygłosił główny organizator sympozjum – ks. dr Andrzej Krzystek, adiunkt w Katedrze Teologii Praktycznej Wydziału Teologicznego USz. Autor przedstawił walory mistagogiczne przestrzeni liturgicznej na konkretnym przykładzie sztuki współczesnej nawiązującej do tradycji. Jako współtwórca i współwykonawca planu wspomnianego kościoła, prelegent wskazał na konieczność zwrócenia uwagi na sposób dobierania artystów i projektów nowych kościołów oraz na wielowymiarową współpracę zarówno w wymiarze architektoniczno-artystycznym, jak i teologiczno-liturgicznym.

Przed obiadem odbyło się jeszcze tradycyjne spotkanie prezentujące aktualne kwestie liturgiczne, podejmowane przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów przy KEP oraz wskazano miejsce przyszłorocznego spotkania.

„Studia Pastoralne” 2026, nr 22, s. 246–249



ISSN 2956-624X

Ks. Michał Mraczek

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu

ORCID: 0000-0001-9583-9316

SPRAWOZDANIE ZE ZJAZDU POLSKIEGO STOWARZYSZENIA PASTORALISTÓW

Od 23 do 24 września 2025 r. miał miejsce we Wrocławiu doroczny zjazd Polskiego Stowarzyszenia Pastoralistów. W tym roku przewodnią myślą spotkania było hasło: „Pojednanie drogą Kościoła w Polsce”. Nieprzypadkowo na miejsce obrad został wybrany Wrocław, ponieważ to właśnie stąd przed 60. laty wyszła idea pojednania pomiędzy Polską a Niemcami. Ówczesny abp Bolesław Kominek, a późniejszy kardynał, był autorem jednego z listów miłenijnych, skierowanego do niemieckich braci w biskupstwie; w liście tym znalazło się słynne zdanie: „Przebaczamy i prosimy o wybaczenie”. Rada Miasta Wrocławia z tej okazji ustanowiła 2025 r. Rokiem Pojednania, a sam zjazd stowarzyszenia odbył się niecałe dwa miesiące przed uroczystymi obchodami upamiętniającymi historyczną wymianę listów między episkopatami, zaplanowanymi na 18 i 19 listopada.

Na początku obrad miało miejsce zebranie Stowarzyszenia, po którym rozpoczęła się pierwsza sesja naukowa poświęcona 60. rocznicy Listu Biskupów Polskich do Biskupów Niemieckich, której moderatorem był ks. prof. dr hab. Sławomir Stasiak, rektor PWT we Wrocławiu. Jako pierwszy wystąpił dr hab. Wojciech